

	Об'єкти: Реконструкція головного убору Музеї: Національний музей історії України вулиця Володимирська, 2 01001 Київ +380442784864 history_museum@nmiu.org Зібрання: Скарбниця НМІУ Інвентарний номер: НДФ-211

Опис

У костюмі жінки було два головних убори: налобна стрічка та шапка. Налобну пов'язку чи стрічку прикрашала так звана метопіда – золота смужка (2,5 x 33 см), яку прикріпляли крізь отвори (зроблені зверху і з боків) до текстильної основи. Поле метопіди розділене на дві частини, між якими – тоненький пружок. Над ним рельєфний візерунок: від центральної пальметки обабіч зображені плавні тоненькі лінії (у вигляді синусоїди), від яких відходять пагінці з квітами і різьбленими листочками. Цей орнамент знизу підкреслює плетінка з овів.

На підставі чіткої фіксації декору відтворено ще один убір: так званий модій або скіфський калаф. Його форму (перекинутий зрізаний конус) відбивають прямокутні ажурні пластинки, на яких представлено міфічні образи та пальметка. Верхній край оформлено обідками з підвісками. Убір вирізняє опукле денце. Деталі оформлення убору лежали у шарі темно-вишневого тліну (можливо, повсті). Золоті аплікації – 8 пластинок з тонкого золотого листа у формі трапеції, нижня основа якої менша ніж верхня, зберегли абрис трохи увігнутих стінок убору. На пластинках – рельєфні зображення міфічних та фітоморфних образів. Їх іконографія є унікальною. Образи міфічних істот: на двох пластинах зображення так званих «орлиноголових» грифонів. Грифони представлені у профільному ракурсі: обернені вліво і вправо, вони стоять, піднявши передню лапу – ліву або праву, як це притаманно різним істотам у геральдичній композиції. Загальним рисами у трактуванні образів є: тулуб з підтягнутим животом, міцні лапи хижака з породи котячих, великі підняті догори крила, на яких позначено оперення. Фітоморфні мотиви вміщено на 4 пластинках: на трьох представлено пальметку, обабіч якої – пагони з квітами. Ще одна аплікація, імовірно, вирізана з довгої смуги. Про це свідчить, насамперед, фрагмент візерунка: його основою була хвиляста лінія (синусоїда) з пагінцями аканфа і квітами.

Серед декоративних елементів головного убору знайдено 8 круглих срібних з позолотою пластинок. На них відтиснута сцена «шматування», персонажі якої лев і

копитна тварина (лань?). Пластинки прикрашали верхівку головного убору. Його оздобами були також обідки у вигляді вузької смужки з рельєфним візерунком, верхній край якої трохи загнутий. До обідків напаяні кільця, до яких через ще одне колечко приєднані гладенькі амфороподібні підвіски.

Базові дані

Матеріал/Техніка:	Тканина, золото, срібло / штампування, вирізування
Розміри:	Довжина: 560 mm, Висота: 100 mm

Події

Створено	Коли	380-360 рік до нашої ери
	Хто	
	Де	
Знайдено	Коли	
	Хто	
	Де	село Кам'янка

Ключові слова

- Доба раннього заліза
- Скіфи